

Minister Zdrowia

OITK.405.44.2021.MN

Warszawa, 27 września 2021

Pan
Aleksander Pociąg
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z pismem w sprawie petycji dotyczących wprowadzenia ulgowych przejazdów w środkach publicznego transportu zbiorowego dla osób odznaczonych tytułem „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” oraz „Zasłużony Dawca Przeszczepu”, proszę o przyjęcie poniższego.

Kwestię ewentualnego wprowadzenia proponowanych ulg na przejazdy w środkach publicznego transportu zbiorowego dla ww. grup co do zasady należy ocenić pozytywnie. Zgodnie jednak z ustawą o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów¹ za pobrane od dawcy komórki, tkanki lub narządy nie można żądać ani przyjmować zapłaty, innej korzyści majątkowej lub korzyści osobistej. Możliwość skorzystania przez dawców komórek, tkanek lub narządów z ulgowych lub bezpłatnych przejazdów nie powinna być zatem rozpatrywana w kategorii zapłaty za dawstwo lecz docenienia ich czynu. Należy wskazać, że niektóre samorządy wprowadziły już możliwość skorzystania z bezpłatnych przejazdów w komunikacji miejskiej dla osób odznaczonych tytułem „Zasłużonego Dawcy Przeszczepu”, np. Warszawa, Wrocław, Kielce czy Płock. Jednocześnie informuję, że odznakę „Zasłużonego Dawcy Przeszczepu” do końca czerwca 2021 r. odebrało 2077 osób (od 2009 r., w którym po raz pierwszy odznaczono dawców wskazaną odznaką).

Odnosząc się do kwestii krwiodawstwa, to jest ono zarówno w Polsce, jak i w całej Europie, honorowe i dobrowolne w związku z czym nie może ono pociągać za sobą

---

¹ Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz.U. z 2020 r. poz. 2134)

jakiegokolwiek gratyfikacji finansowej. Jednak wskazać należy, że drobne dowody uznania, napoje i zwrot kosztów podróży są zgodne z pojęciem dobrowolnego i nieodpłatnego oddawania krwi. Przysługujące na chwilę obecną uprawnienia dla honorowych dawców krwi należy rozpatrywać nie w kontekście głównych przesłanek determinujących donację, a dowodów uznania i wdzięczności za oddaną krew i jej składniki. Podobnie jak w przypadku odznaczonych Zasłużonych Dawców Przeszczepu, zasłużeni honorowi dawcy krwi również mogą korzystać z ulgowych lub bezpłatnych przejazdów na terenie niektórych miast.

W zakresie środków publicznego transportu zbiorowego podkreślić należy, że jakkolwiek ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw² wprowadziła do ustawy o publicznej służbie krwi³ dodatkowe uprawnienia dla honorowych dawców krwi, m.in. w zakresie 33% ulgi na przejazdy w komunikacji krajowej środkami publicznego transportu zbiorowego, jednakże zmiana ta została wprowadzona z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii i obowiązywać będzie tylko w tym okresie. Co do zasady uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników kolejowych i autobusowych, są regulowane ustawą o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego⁴. Z tego względu kwestia oszacowania skutków finansowych wprowadzenia ulgowych przejazdów dla wskazanych osób oraz możliwości ich wprowadzenia do wskazanej ustawy nie leży we właściwości Ministra Zdrowia, który z punktu widzenia zakresu kompetencji nie jest właściwy do dokonywania analiz i przygotowywania szacunków w obszarze dotyczącym transportu publicznego.

Pragnę również podkreślić, że zgodnie z ustaleniami podjętymi na 51. Posiedzeniu Sejmowej Komisji do Spraw Petycji, które odbyło się w dniu 5 maja br., Komisja zdecydowała o skierowaniu dezyderatu dotyczącego petycji w sprawie zmiany ww. ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego poprzez wprowadzenie ulgi 51% na przejazdy dla Zasłużonych Dawców

---

² Ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 159).

³ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. publicznej służbie krwi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1777, z późn. zm.)

⁴ Ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 295).

Przeszczepu do Ministra Infrastruktury, jako odpowiedzialnego za obszar transportu publicznego.

Ponadto pragnę dodać, iż w sierpniu br. Ministerstwo Finansów zwróciło się do Ministerstwa Zdrowia z pytaniami w zakresie liczby osób, którym przyznano odznakę „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, ilości krwi, którą należy oddać, żeby ją uzyskać oraz ocenę propozycji przyznania 100% ulgi przejazdowej i potencjalnych skutków takiej regulacji. W załączeniu przekazuję odpowiedź Ministerstwa Zdrowia na przedmiotowe pismo.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Sławomir Gadomski
Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/